עב: ר"ן נערה המאורסה פרק עשירי נדרים רש"י

מתני' דרך תלמידי חכמים וכו'. לפי שנערה המאורסה לאחר שנשאת אי אפשר שתהא הפרה נדריה קודם שתנשא. וגגמרא מפרש הך הפרה אי קודם שמיעה היא אי לאחר שמיעה: **שאם הכנס לרשותו אינו יכול להפר.** לפי שאין הבעל מיפר בקודמין: **גמ' בעי רמי בר חמא מהו שיפר בלא שמיעה** [1]**ושמע אישה דוקא הוא או** [2]**לאו דוקא הוא אמר רבא ת"ש דרך תלמידי חכמים עד שלא יצאת בתו מאצלו אומר לה כל נדרים שנדרת בתוך ביתי הרי הן מופרין והא לא שמע לכי שמע הוא דמיפר א"כ כי לא שמע למה ליה למימר הא קמשמע לן אורחיה דצורבא מרבנן להדורי ת"ש מסיפא וכן הבעל עד שלא תכנס לרשותו אומר לה הכא נמי דאמר לה לכי שמענא ת"ש** [3]**האומר לאשתו כל נדרים שתדורי עד שאבא ממקום פלוני הרי הן קיימין לא אמר כלום הרי הן מופרין רבי אליעזר אומר** [3]**מופר והא לא שמע הכא נמי דאמר לכי שמענא ולמה לי מן השתא לכי שמע ליפר לה קסבר דלמא ממרידנא היא שעתא תא שמע** [3] **האומר לאפוטרופוס כל נדרים שנודרת אשתי מכאן ועד שאבא ממקום פלוני הפר והפר לה יכול יהו מופרין תלמוד לומר** [2]**אישה יקימנו ואישה יפרנו דברי רבי יאשיה אמר לו רבי יונתן מצינו בכל התורה כולה** [7]**שלוחו של אדם כמותו ואפילו רבי יאשיה לא קאמר אלא** [8]**משום דגזירת הכתוב הוא אישה יקימנו ואישה יפרנו אבל דבולי עלמא** [9]**שלוחו של אדם כמותו והא לא שמיע ליה הכא**

מתני' [1]דרך תלמידי חכמים עד שלא היתה בתו יוצאה מאצלו אומר לה כל נדרים שנדרת בתוך ביתי הרי הן מופרין וכן הבעל עד שלא תכנס לרשותו אומר לה כל נדרים שנדרת עד שלא תכנסי לרשותי הרי הן מופרין שמשתכנס לרשותו אינו יכול להפר: **גמ'** בעי רמי בר חמא בעל מהו שיפר בלא שמיעה [1]ושמע אישה דוקא הוא או [2]לאו דוקא הוא אמר רבא ת"ש דרך תלמידי חכמים עד שלא יצאת בתו מאצלו אומר לה כל נדרים שנדרת בתוך ביתי הרי הן מופרין והא לא שמע לכי שמע הוא דמיפר א"כ כי לא שמע למה ליה למימר הא קמשמע לן אורחיה דצורבא מרבנן להדורי ת"ש מסיפא וכן הבעל עד שלא תכנס לרשותו אומר לה הכא נמי דאמר לה לכי שמענא ת"ש [3]האומר לאשתו כל נדרים שתדורי עד שאבא ממקום פלוני הרי הן קיימין לא אמר כלום הרי הן מופרין רבי אליעזר אומר [3]מופר והא לא שמע הכא נמי דאמר לכי שמענא ולמה לי מן השתא לכי שמע ליפר לה קסבר דלמא ממרידנא היא שעתא תא שמע [3] האומר לאפוטרופוס כל נדרים שנודרת אשתי מכאן ועד שאבא ממקום פלוני הפר והפר לה יכול יהו מופרין תלמוד לומר [2]אישה יקימנו ואישה יפרנו דברי רבי יאשיה אמר לו רבי יונתן מצינו בכל התורה כולה [7]שלוחו של אדם כמותו ואפילו רבי יאשיה לא קאמר אלא [8]משום דגזירת הכתוב הוא אישה יקימנו ואישה יפרנו אבל דבולי עלמא [9]שלוחו של אדם כמותו והא לא שמיע ליה הכא

ושמע אישה דוקא הוא. דאינו מיפר **והא לא שמע.** והיכי מצי מיפר לה: **לכי שמע הוא דמיפר.** דהא דמיפר להו לא משום דהשתא מיפר בלא שמיעה אלא לכי שמע ליה לנדר ולאח"כ ליהוי מופר בהא הפרה שהיפר כל זמן שהיא ברשותו: **א"כ.** דאכתי לא שמע ולא הוו מופרים בהפרה זו למה ליה למימר השתא הא לא מהני ולא מידי: **להדורי.** לחזור ולנדוק אחר כתו אם יש עליה שום נדר דליפר לה שלא תבא לידי מכשול: **ת"ש דאומר לאשתו וכו' הרי הן קיימין לא אמר כלום.** דעדיין לא בא הנדר לעולם והיאך יכול לקיימו: **כגון דאמר לה לכי שמענא.** יהו מופרים. ומאחר דהפרה תליא בשמיעה למה ליה למימר השתא לכי שמע מפר לה: **קסבר דלמא ממרידנא היא שעתא.** בשעה שישמע הנדר שמא יהא טרוד ולא יפרנו: **אישה יפרנו וגו'.** ולא שיח: **ואפי' ר' יאשיה.** אית ליה דשלוחו של אדם כמותו אי לאו משום דכתיב אישה יפרנו והיכי מצי משוי שליח כל זמן שלא נדרה הא לא שמע לנדרה אלא לאו ושמע לאו דוקא ואהכי מצי משוי שליח: **דאמר**

מסורת הש"ס

א) לקמן עה. מיר יב. **ב)** [ועי' תוספות כתובות עב. ד"ה יחוורו], **ג)** מיר יב: [נ"מ ט:], **ד)** [ברכות לד: וש"נ], **ה)** [פי' תוס' נ"מ ט. ד"ה שליח], **ו)** [נ"ל דאמ"ל], **ז)** נכ"י: דאם איתא דבעינן כי שמע,

תורה אור השלם

1. וְשָׁנְעוּ אִישָׁה בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֵחֲרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם: במדבר ל ח
2. כָּל נֶדֶר וְכָל שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ: במדבר ל יד

מוסף רש"י

הרי הן קיימין לא אמר כלום. דנדרים שלא בא לעולם אינו יכול לקיים (לעמן עה.), לאפוטרופוס. היה הולך למדינת הים ומינה אפוטרופוס על נכסיו לזון אשתו וכניו (ב"מ צז.).

פירוש הרא"ש

הפרה היא הלכך אין כפרה שלמפרע מועלת ולרך להפר לכשיגמע: הרי הן קיימין **לא אמר כלום.** דקיים לן שלא היה בלבו לקיימו שמא תדור בנדרים שהוא מלעוגר וכיון שהיו אלינו חפץ בקיומן והיו כמו נדר בעשות: **ר"א אומר** מוסר. דיליה בכל נדרים ניחא ליה שיהו מופרין: **יהא לא שמע,** ואפי' רבנן לא פליגי עליה אלא משום שלא בא הנדרים לכלל הקם אבל בנדרים שעברו מודו דמיפר בלא שמיעה: **ולמה** לי מן השתא. מאחר דאין ההפרה מועלת על שישמע למה לרך ליתר לה תחלה שיהו מופרין כשישמע יפר לה: **ר"אבא בר"א.** כיון שמיעה ולא יהיה לי פנאי להפר לכך אפר ממילה שתחול ההפרה לאפרה: **האומר לאפוטרופוס.** בין הקם לה לא אמר כלום שאפר אם הוא בעצמו הקם לה נדרים העתידה לינדר אינן קיימין: **ואישה יפרנו.** ולא הבלוה: שלוחו של אדם במותו. כפי' הלים מקדם (קידושין מא:) יליף לה מקלת: **והא לא** שמיע ליה. ושמיעה דאפוטרופוס אינה כשמיעת הבעל ואם״פ שעשאו שליח לאפר דכמידי דממילא לא שייך מני שליחות וכמיר מוקים לה כר״א דאמר בעל מיפר עד שלא נדרה וכיון דאיהו מצי מיפר מצי נמי משוי שליח לאפר נדרים של עתיד וכבר שנינו לעיל דלרבי אליעזר אין ההפרה מועלת עד שעתא הלכך פריך מי איכא מידי דאיהו לא מצי עביד ואינא מצי עביד דמכח הך פירכא מוקי לה הש״ס בגמ׳ כר״א:

תוספות

מתני' דרך תל"ח בו' יוצאה מרשותו. קודם שתנשא: **וכן הבעל.** שהוא ת"ח: **שמשתכנס לרשותו.** אחר הנישואין אין יכול [להפר], דאינו מפר בקדמני: **גמ' בעל מהו שיפר בלא שמיעה.** כגון דלא ידע שנדרה וא"י אם נדרת מופר ליכי, וכ"ה דבאה נמי ה"מ. למיגעי: **והא לא שמע.** דמדקתני כל נדרים שנדרת: **דאורחי' דצורבא מרבנן.** דבעל נמי ת"ח הוא: **ת"ש מסיפא** בו'. כי הך ת"ק **דאמר** דאמר: **הבא נמי דא'** לכי שמענא. מיפרי דמועלת ההפרה כשישמע הנדר ואלה ההפרה דמעיקרא, אבל אי אי מופרי בלא לכי שמענא לא הוי הפרה אף כי ישמע, וכן משמע דלעני אי לכי שמע כיון דלא אי לכי שמענא דלרך הפרה אחרת כשישמע, וי"ע אמאי לא אי לעני לכי שמענא: **ולמה** לי מהשתא. להפר, ימתין עד שישמע הא אילא עד שישמע, [ומתרלינן] דלמא מטרידנא: **ת"ש האו' לאשתו בו'.** מתני' היא בפרק: **הרי הן קיימין לא א' כלום.** דאין יכול לקיים נדר בלא שמע, דשמא תדור נדר שיאסה בה דהוי קיום כעשות: **ר"א אי' בומ' והא לא שמע.** דאמרי לא נדר נדרה וקאמר ר"א דמיפר, וע"כ לא פליגי רבנן אלא מטו' דלא נאי הנדר לכלל הקם, [אבל] כנדרים שעברו מודו דמיפר בלא שמע: **האו' לאפוטרופוס** [וכו'] **הקם לה לא א'** [כלום]. דאיהו נמי לא מצי להקים נדר דעתיד, לא מצי משוי שליח, א"נ לא נמי [כדעתו] לעשות שליח להקים: **אישה יפרנו.** ולא שליח: **ששלוחו** [כמותו. דילפינן לה] מתרומה (קידושין מא:). אלמא לר' יוחנן מפר שליח ואע"פ שלא שמע בעל: **[ואפילו** ר"ן **אמר' לא שליג** [וכו']. אבל אי לאו קרא שלוחו של אדם כמותו: **והא לא** שמע. הוא עצמו וקאמר דהוא שוויה שליח. וא"ת שמיעת שליח כשמיעתו, ומיהכן בקונע' דלעניין שמיעה אינו נעשה שליח, ורבנו יוסף פ"ה מפ' דבמיר פ"ב (יב:) מוקי לה הך שמעתא' (פלוגתא) כר"א דא' בעל מפר עד שלא נדרה, כיון דאיהו מצי מפר משוי שליח לאפר נדריה דלעתיד, ומליגי לעיל דאפילו דר"א אינה אלא עד שישמע וס"ד דהך הפרה דאפוטרופוס אלה מיד קודם שמיעת הבעל, ולכך פריך והא לא שמע בעל ואין הפרה דאפוטרופוס מאי הוי כיון דבעל לא מצי עביד דאיהו לא מצי עביד, דמכח קושי' זו מוקי לה בתלמודא בגמיר כר"א:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com